

Schade aan gebouwen en infrastructuur de baas

Chris Geurts

TNO innovation
for life

Reinder van der Wel

VAN DIJK

Programma

- Welkom
- Inleiding TNO: Onderzoek Bodemdaling en Gebouwschade
- Inleiding Van Dijk: Schades; Oorzaken, Herstel en Preventie
- Rondje door de zaal
- Samenvatting en afronding

- Eindtijd 14:45

Gebouwen

Dijken

Wegen

Riolering

Onrust in de polder: Friezen verzet tegen gaswinning

De daling van veengronden is 'ecologisch en economisch onverantwoord'

Bodemdaling Het Rijk moet het schrijven de Raad voor de Leefomgeving

Huizen verzakken sneller door droogte, schade loopt in de tientallen miljarden

Door de toenemend droge zomers daalt de bodem in verschillende delen van het land veel sneller dan gedacht. Hierdoor komen huizen, leidingen, wegen en andere infrastructuur in gevaar.

Joris Tieleman 8 september 2020, 5:00

DALENDE BODEMS, STIJGENDE KOSTEN

Mogelijke maatregelen tegen veenbodemdaling in het landelijk en stedelijk gebied

Actualiteit

Droge Zomer

Waar meld ik schade aan mijn pand door mijnbouw?

Ik heb schade aan mijn pand en weet niet wat ik moet doen?

Mijn pand staat in de buurt van het Groenigveld of Gasopslag Noord

Mijn pand staat elders in Nederland in de buurt van een mijnbouwlocatie

Instituut Mijnbouwschade Groeningen (IMG)
www.img.nl

Commissie Mijnbouwschade (CM)
www.mijnbouwschade.nl

Overige regionale schadeketten:
Commissie Bodemdaling Aankomstweg Fryslân
www.bodemdalingfryslan.nl
Stichting Calamiteitenfonds Mijnbouwschade Limburg
www.mijnbouwschade.nl

Schademeldingen bij CM:

Voor wie?
Mijnbouwlocaties met een afstand tot de woonwoning (max. 1 km)

Voor wie niet?
Gedurende mijnbouwlocaties met een afstand tot de woonwoning (max. 1 km)

Over welke mijnbouwschade gaat het?
Bodemzetting, Aankomstweg, Bodemdaling, Schade aan gebouwen

Welke vormen van mijnbouw zijn er?
Aankomstweg, Opbouw, Aankomstweg (openbouw), Grondslag in de grond, Grondslag in de grond

Mijnbouw

Schadeclaims

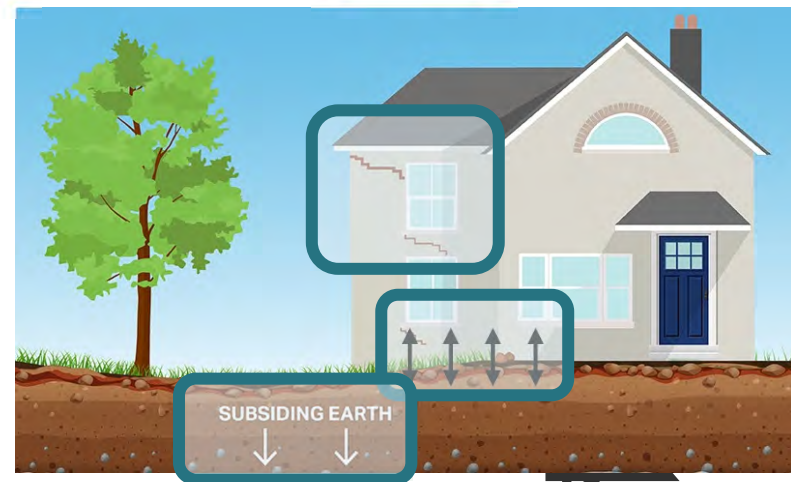
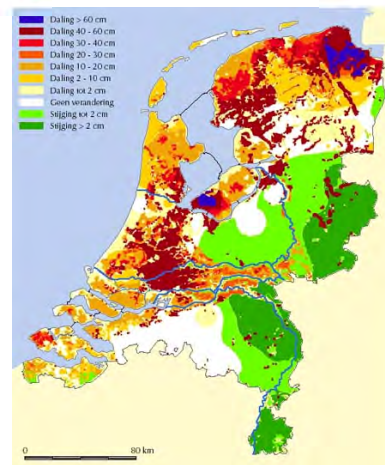
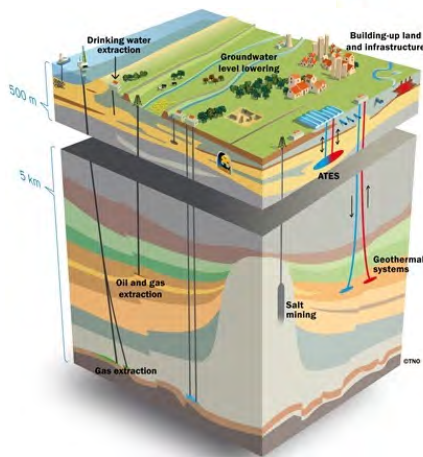
TNO – Bodemdaling en Gebouwschade

Ondergrondse activiteiten en processen

Bodemdaling

Grond-Constructie Interactie

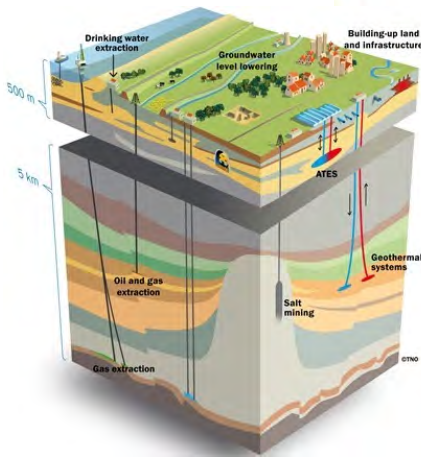
Schade aan Gebouwen

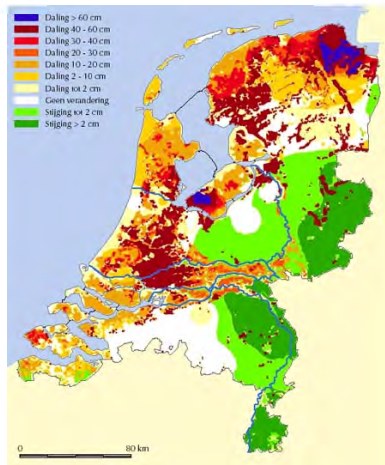
TNO – Bodemdaling en Gebouwschade

Ondergrondse activiteiten en processen

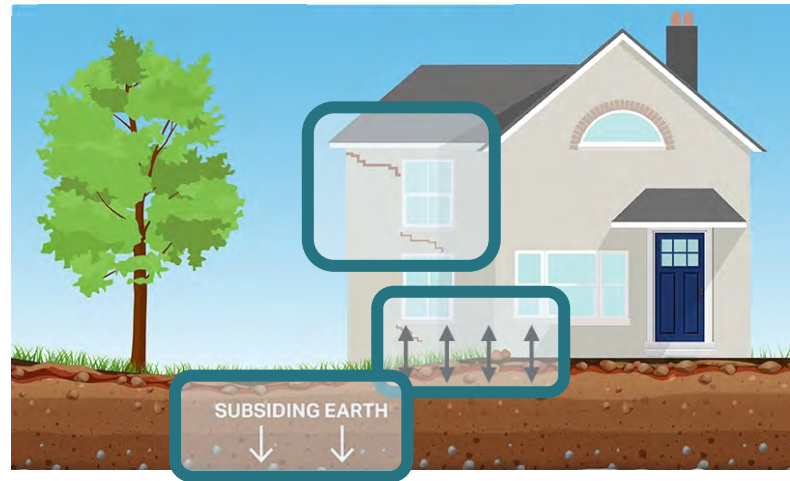
Ontrafelen
Oorzaken

Bodemdaling

Voorspellen op
Gebouwschaal

Grond-Constructie Interactie

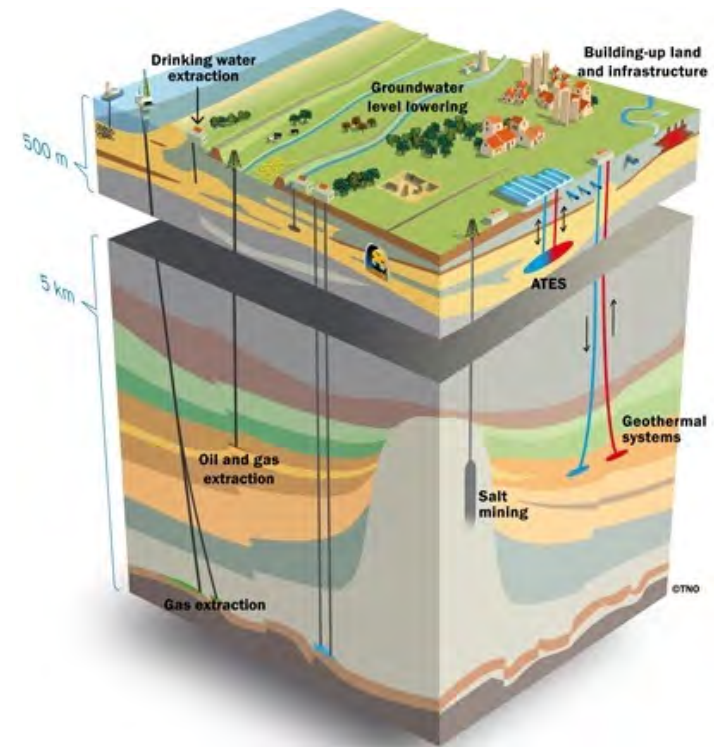
Interactie
Bodemdaling ↔ Gebouw

Schade aan Gebouwen

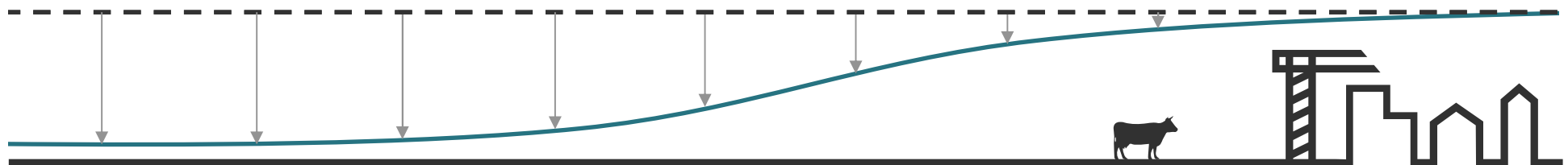
Kwetsbaarheid
Gebouwen

Ontrafelen oorzaken

- Diepe oorzaken
  - Olie en Gas
  - Zoutwinning
  - Geothermie
- Ondiepe oorzaken
  - Grondwateronttrekking
  - Veenoxidatie
  - Ongelijke zakkingen

Voorspellingen op gebouwschaal

Toepassing

- Mijnbouw
- Drinkwaterwinning
- Geothermie
- Verzekeringen
- Vergunningverlening

- Gebouweigenaren
- Gemeentes
- Provincies
- Verzekeringen

- Overheden
- Ruimtelijke ordening
- Regelgeving
- Vastgoedinvesteerders
- Verzekeringen

Samenwerking met partners

Kennisopbouw

- Data-uitwisseling
- PhD onderzoekers
- Kennisoverdracht

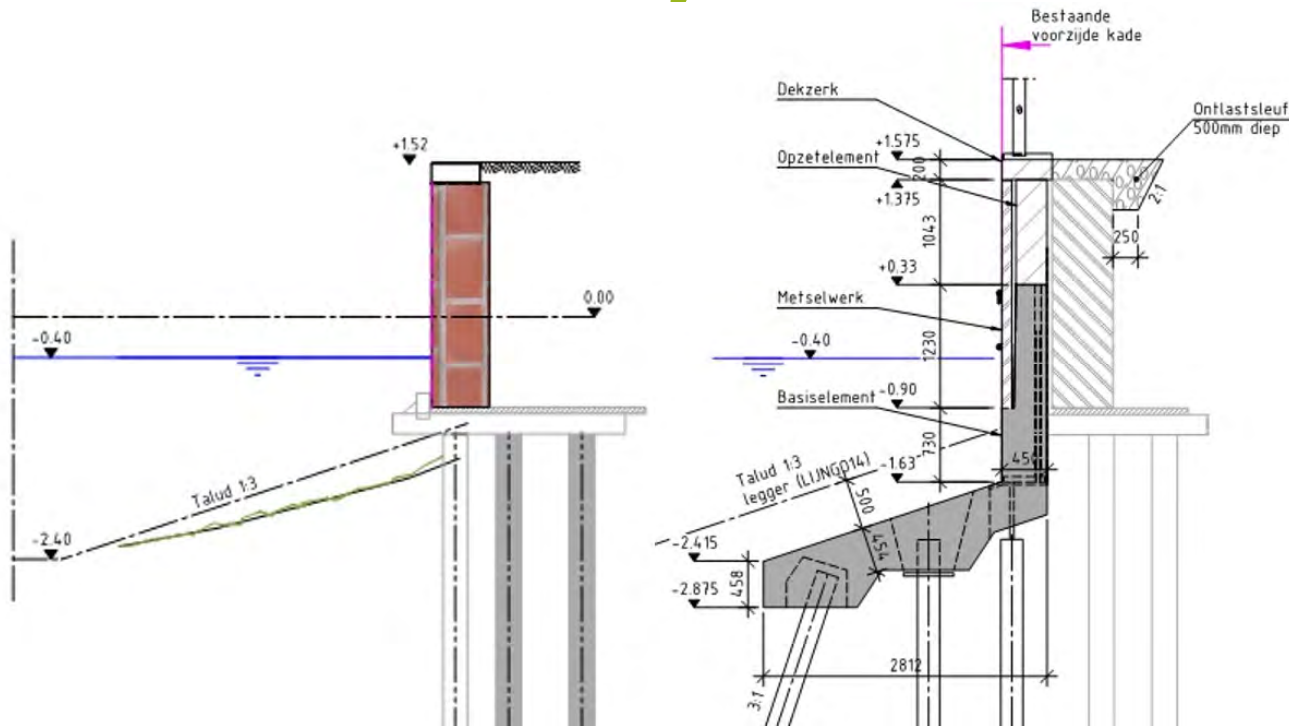
Kennistoepassing

- Casussen voor kalibratie/validatie
- Testen en toepassing
- Kennisoverdracht

Introductie Van Dijk Maasland

Schades

Ongelijke zakking

Spanning

Scheurvorming

Verbindingen raken los – muur/gevel – muur/vloer

Maatregelen

Ter stabilisatie; geen herstel

Schades & maatregelen

Schades & maatregelen

NATIONAAL CONGRES BODEMDALING 2022

BOUW BETER MET BODEMDALING

Schades & maatregelen

Oorzaak ?

Preventie

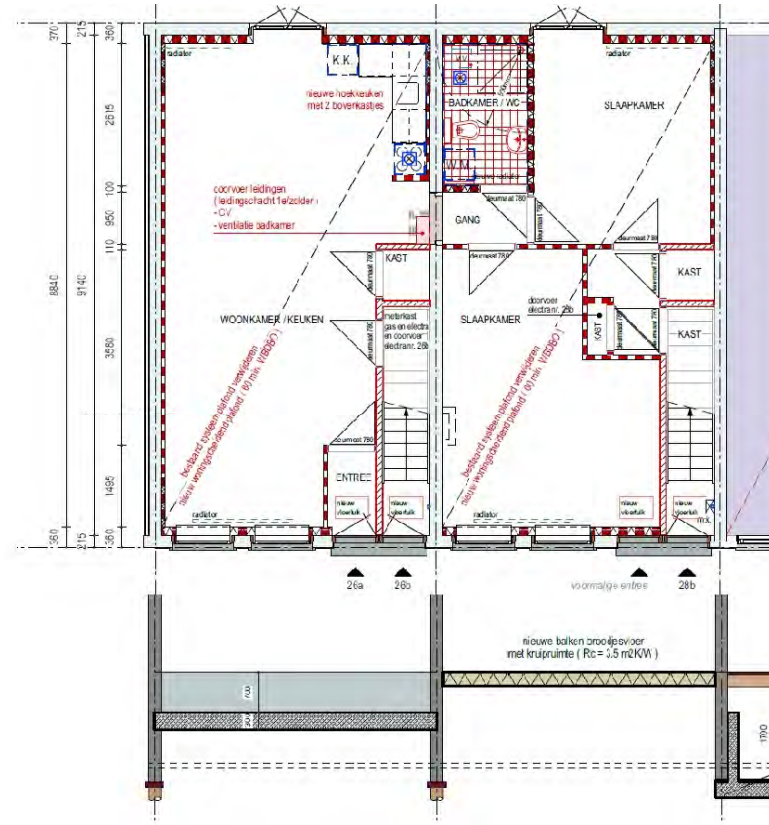

Vervang de fundering vóór maatregelen noodzakelijk zijn

Preventie Het vervangen van de fundering biedt mogelijkheden

Bedankt voor de aandacht

Discussie en Gesprek

Stellingen

Bodemdaling stopt niet. We moeten ermee leren leven

Stellingen

Het is tijd voor 'Deltaplan' voor bodemdaling

Stellingen

Kosten voor schade aan funderingen moeten collectief worden gedragen

NATIONAAL CONGRES **BODEMDALING** 2022

BOUW **BETER MET BODEMDALING**